

SPRAWOZDANIE Z POSIEDZENIA IASC COUNCIL 22-23.03. 2021 W RAMACH ARCTIC SCIENCE SUMMIT WEEK 2021

Miejsce i termin: Posiedzenie Rady IASC miało miejsce podczas konferencji ASSW 2021 (<https://assw2021.pt>) organizowanej było przez Portugalię dniami 19-26.03.2021; z uwagi na pandemię ASSW 2021 odbywało się w formie zdalnej na platformach Brella oraz Zoom.

Uczestnicy: dr hab. Michał Łuszczuk (UMCS w Lublinie), Zastępca Przewodniczącego Komitetu Badań Polarnych PAN - delegat Polski w IASC Council

Cel i przebieg spotkania:

Posiedzenia Rady IASC (IASC Council) oraz grup roboczych IASC (IASC Working Groups) to spotkania o charakterze organizacyjno-decyzyjnym ukierunkowane na rozstrzygnięcie kluczowych spraw dla działania tej najważniejszej dla nauk arktycznych organizacji międzynarodowej.

Z uwagi na okoliczności spowodowane trwającą pandemią COVID-19 organizatorzy ASSW 2021 konferencję przeprowadzili korzystając z usług platform Brella oraz Zoom.

Otwarte posiedzenie Rady IASC (22.03) rozpoczął Prezydent IASC Larry Hinzman, który powitał wszystkich uczestników i pokrótce omówił kwestie techniczno-organizacyjne spotkania w formie online. Następnie Prezydent przedstawił swój raport za minionym roku (wyzwania dla badań w okresie pandemii i postulat ograniczenia badań terenowych, zwiększenie udziału przedstawicieli ludów rdzennych w pracach IASC, postępujące ocieplenie w Arktyce, zakończenie wyprawy MOSAiC, nadchodzące spotkanie Arctic Science Ministerial III (<https://asm3.org>), przygotowania do czwartej edycji konferencji International Conference on Arctic Research Planning w 2025). Następnie krótkie sprawozdanie przedstawiła Gerlis Fugmann, dla której było to pierwsze posiedzenie IASC od objęcia stanowiska Sekretarza Wykonawczego IASC (dotyczyło głównie udziału sekretariatu w przygotowaniach do ASSW 2021).

Następnie członkom Rady przedstawiono tegorocznych IASC Fellows (informacje nt. programu dostępne są [tutaj](#)). W dalszej części posiedzenia miały miejsce 5 minutowe wystąpienia przedstawicieli pięciu grup roboczych IASC (w zasadzie w każdym z nich pojawiał się problem ograniczonej aktywności grupy, zawieszonych projektów, przełożonych spotkań). Dodatkowo

przedstawiono postępy z prac powołanej w 2020 roku Action Group on Carbon Footprint, której zadaniem jest wypracowanie zaleceń dotyczących dalszej działalności IASC z uwzględnieniem ograniczenia emisji CO₂ (jak na razie grupa dopiero zbiera dane).

W dalszej części posiedzenia L. Hinzman przedstawił założenia i plany dotyczące organizacji Fourth International Conference for Arctic Research Planning (ICARP IV), której celem będzie opracowanie strategii badań arktycznych na kolejną dekadę (2025-2035). W krótkiej dyskusji na temat podejścia do tych prac głos zabrał także przedstawiciel Polski wskazując na zasadność oceny efektywności prac wcześniejszej konferencji, tak by móc ocenić na ile jest właściwym powielanie dotychczasowych rozwiązań. Pomysł został zaakceptowany przez zebranych. W kontekście ICARP IV pojawił się postulat przesunięcia prac nad strategią IASC (na okres po 2025, zamiast 2023) oraz nowej, bardziej elastycznej formuły programowania działalności IASC w perspektywie 5 lat.

Następnie zreferowano działalność ISIRA, SAON, Arctic Data Committee – były to bardzo krótkie prezentacje, po których nie było żadnych pytań ani dyskusji.

W kolejnej części posiedzenia G. Fugmann przedstawiła dane dotyczące równości płci oraz różnorodności w ramach IASC (dysproporcje na niekorzyść kobiet – w samej radzie kobiety stanowią ok. 12% delegatów; dysproporcje są mniejsze w składzie grup roboczych). Odniosła się także do [Oświadczenie IASC w sprawie walki z rasizmem i uprzedzeniami systemowymi](#) i zachęciła delegatów do przedłożenia tej sprawy stosownym instytucjom w ich państwach. Można się spodziewać, iż IASC przedstawi państwom członkowskim zalecenia w sprawach dotyczących równości płci oraz walki z dyskryminacją.

Następnie krótko przedstawiono prace dotyczące aktualizacji Polar Resource Book – materiałów szkoleniowych dla edukatorów i nauczycieli, które są dostępne na stronie: <https://polareducator.org>

W końcowej części posiedzenia L. Hinzman krótko podsumował współpracę z innymi organizacjami, a także miała miejsce prezentacja International Council for Science, w której pracach bierze udział IASC. Prezydent IASC odniósł się także do nadchodzącego Arctic Science Ministerial 3 w Tokyo (<https://asm3.org/>) i podkreślił zaangażowanie IASC w prace prowadzącego do tego spotkania (seria warsztatów).

W ramach zamkniętej części obrad w dniu 23.03, po przyjęciu protokołu ze spotkania z posiedzeń w 2020 roku i po przyjęciu agendy obecnych delegatów państw członkowskich IASC powitał w imieniu organizatorów ASSW 2021 prof. J. Cnanrio. Następnie przedstawiono i pokrótce omówiono następujące kwestie:

- zastąpienie corocznych, „lokalnych” stron internetowych ASSW jedną „uniwersalną” stroną ASSW (<https://assw.info/>) – ma to umożliwić bardziej trwałe zachowanie informacji o kolejnych spotkaniach; propozycja została zaakceptowana przez Radę;
- stworzenie stałego logo ASSW, które będzie wykorzystywane przez organizatorów lokalnych kolejnych edycji konferencji; propozycja została zaakceptowana przez Radę;
- raport naukowy – streszczenie przygotowane przez organizatorów ASSW 2020; zachęcono przyszłych organizatorów ASSW do podobnych prac, aby lepiej dokumentować wyniki konferencji.
- stan przygotowań do kolejnych konferencji ASSW (Norwegia, 2022; Austria 2023)
- zgłoszenie Wielkiej Brytanii do organizacji ASSW 2024; przyjęte jednomyślnie

W kolejne części posiedzenia F. Scarpa z Sekretariatu ISC przedstawiła kwestie dotyczące poprawy komunikacji (nowa strona IASC – spodziewana jest latem 2021; rozsyłanie biuletynu w wersji papierowej tylko na życzenie delegatów; ponieważ biuletyn jest dostępny on-line przedstawiciel Polski zrezygnował z wersji papierowej, która jak wskazuje doświadczenie nie jest specjalnie używana w sekretariacie KBP PAN). Następnie L. Hinzman omówił stan porozumień z partnerami (*partnership agreements*); póki co nie są planowane nowe umowy; Prezydent także zachęcił państwa członkowskie do wsparcia APECS, który poszukuje siedziby dla swoje sekretariatu. W dalszej części spotkania omówiono kwestie dotyczące:

- implementacji strategii IASC oraz przyszłej wersji tego dokumentu – powiązania go z pracami w ramach ICARP IV
- oficjalnego rekomendowania projektów zewnętrznym agencjom finansującym (w przypadku gdy te projekty nie są już (współ)finansowane przez IASC); propozycja nie została przyjęta;
- powołanie stałego komitetu ds. spraw związanych z ludami rdzennymi (Standing Committee on Indigenous Issues)

- aktualizacja raportu Arctic Scientific Report 2021 (prace będą prowadzone już po zakończeniu ASSW 2021)

Po zapoznaniu się ze sprawozdaniem finansowym przedstawionym przez Komitet Wykonawczy Rada jednogłośnie przyjęła budżet oraz wniosek o zwiększenie skład członkowskich.

Wnioski:

1. w działalności IASC, ograniczonej pod wieloma względami przez pandemię, nie dokonały się w minionym roku żadne istotne zmiany w zakresie kierunków jej działań czy też uwarunkowań zewnętrznych; jest to korzystne dla Polski z uwagi na fakt, iż nasza dotychczasowa pozycja w organizacji jest stosunkowo mocna, zaś polscy delegacji są aktywni w ramach organów IASC.
2. Rada IASC jednogłośnie przyjęła decyzję o nowej wysokości składek członkowskich; od 2022 roku składka dla Polski będzie wynosić 16 tys. Euro
3. na posiedzeniu podjęto temat prac nad nową strategią IASC, nową strategią badań arktycznych w ramach kolejnej – już czwartej edycji International Conference on Arctic Research Planning; prace te mają być połączone z przygotowaniem do kolejnej Dekady Polarnej
4. warto rozważyć w gronie władz PAN oraz władz KBP PAN:
 - możliwości usprawnienia zaangażowania Polski w IASC zgodnie z wytycznymi wynikającymi z raportu nt. specyfiki organizacyjnej poszczególnych państw w zakresie ich zaangażowania w IASC i dobrych praktyk w tym zakresie (https://www.iasc.info/images/media/MemberCountry_Survey.pdf).
 - zakres przyszłego zaangażowania Polski w ramach następnej Dekady Polarnej/Międzynarodowego Roku Polarnego (2030)

Miejsce i termin następnego spotkania: Tromsø, Norwegia. 26-31 marca 2022.